

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Чонка Минчева Митева, катедра "Приложна екология и зоохигиена" при Аграрен факултет на Тракийски университет – Стара Загора, научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“ в АФ на ТРУ

Автор на дисертационния труд: **Димо Проданов Димов**

Тема на дисертационния труд: **„Влияние на микроклимата и някои технологични параметри върху индексите на комфорт при свободно отглеждани крави за мляко“.**

Научен ръководител: *проф. д-р Чонка Минчева Митева*

Основание за представяне на становището: член на научното жури за защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1200/19.05.2017г. на Ректора на ТРУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра "Приложна екология и зоохигиена" при АФ на ТРУ по научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“. Обучението е осъществено в самостоятелна форма на докторантура през периода 29.01.2016 г. - 19.05.2017г. (Заповед за зачисляване-№183/29.01.2016г.; Заповед за отчисляване - № 1201/ 19.05. 2017 г.).

Ас. Димо Проданов Димов е роден на 05.12.1988 г. в гр. Димитровград. Завършва средното си образование през 2008 г. в ПГВМ – Ст. Загора със специалност „ветеринарен техник“. През 2012 г. завършва висше образование, ОКС „Бакалавър“ в АФ на ТрУ, специалност „Зооинженерство“. Една година по-късно придобива ОКС „Магистър“ в същия факултет и университет. През 2014 г. след конкурс е избран за асистент по зоохигиена към катедра „Приложна екология и зоохигиена“ – АФ, ТрУ. Оттогава и досега води упражнения и семинарни занятия с редовни и задочни студенти от всички специалности в АФ от ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“. Курсов ръководител е на студенти от специалност „Зооинженерство“. Участвал е в провеждането на летни практики на студенти - зооинженери и еколози. Бил е ръководител на дипломни работи на 3 студенти от ОКС „Бакалавър“. Има участия в 3 международни научни форуми, в 2 научни проекта (университетски и национален), автор/съавтор е на научни 5 публикации.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структура и обем. Дисертацията е написана на 159 стандартни машинописни страници, в които са включени разделите: съдържание - 2 стр., използвани съкращения – 1 стр., увод – 2 стр., преглед на литературата – 37 стр., цел и задачи – 1 стр., материал и методи – 19 стр., резултати и обсъждане – 68 стр., изводи – 4 стр., препоръки за практиката – 1 стр., приноси – 2 стр., литература – 22 стр., списък на публикациите във връзка с дисертацията – 1 стр. Дисертационният труд е онагледен с 23 таблици и 47 фигури. По обем, структура и съотношение

на материала между отделните раздели трудът отговаря на изискванията за дисертация за ОНС „Доктор“.

Оценка за актуалност на темата. Темата на дисертацията е актуална и дисертабилна. Развитието на говедовъдната практика налага внимание към подобряване условията на живот на продуктивните животни и осигуряване на необходимия им комфорт. Оценката на тези параметри налага използването на нови, комплексни подходи и методи, и един от тях е количественото определяне на комфорта на млечните крави чрез използване на индексите на комфорт, и оценка на влиянието на микроклиматичните показатели в говедовъдните сгради върху техните стойности.

Оценка за целта и задачите. Целта на дисертацията е ясно, точно и коректно дефинирана. За да бъде постигната тази цел са дефинирани и изпълнени шест задачи, които определят основните моменти в цялото проучване.

Оценка за обекта на проучването и основната теза на дисертационния труд. Тезата е добре обоснована. Обектите на изследването са подходящи за постигане целта на дисертационния труд, както и методите, които са използване в изследването.

Използвана научна литература. В литературната справка на дисертационния труд са включени 257 литературни източника (20 на кирилица, 235 на латиница и 2 интернет сайта), като приблизително 90% от тях са публикувани през последните 10 години. Дисертантът показва добра осведоменост и умения при анализа на световната литература по проблема.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В раздел „Резултати и обсъждане“ са оформени 6 подраздела в последователност, следваща поставените задачи в дисертационния труд. Основните научни и научно-приложни резултати се отнасят до установяване на основните микроклиматични показатели (температура на въздуха, относителна влажност и скорост на движение на въздуха) вън и вътре в обекта на проучване в различни технологични зони, установяване на зависимост между факторите от многофакторния анализ (ферма, сезон, час), определяне и изчисляване на трите индекса на комфорт, влиянието на установените микроклиматични показатели върху индексите на комфорт, определяне на температурно-влажностния индекс по сезони за всички обекти на изследване и т.н. Получените резултати са интерпретирани и анализирани правилно, уместно дискутирани и сравнени с резултатите и на други автори. Формулираните 10 извода произтичат от направеното проучване. Направени са седем препоръки за практиката, които биха довели до подобряване показателите на комфорт при млечните крави. По време на разработването на дисертационния труд, ас. Димов е придобил нови знания в избраното от него зоохигиенно направление, усвоил е нови методи и умения за работа с дигитални уреди и програми за статистическа обработка на резултатите. Натрупаният опит при организирането и провеждането на експериментите ще бъде полезно и за бъдещото му развитие като научен работник.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът прилага справка, в която са формулирани и представени основните приноси на дисертационния труд, като по-важните от тях са:

- Разработена и изпитана е методология за проучване и оценка на комфорта при свободно отглеждани крави за мляко, чрез използване на индекси на комфорт (индекс на комфорт на кравите - ИКК; индекс на използване на бокса - ИИБ; индекс на стоене в бокса - ИСБ) - *Принос с елементи на оригиналност, с научно и приложно значение.*
- Установено е влиянието на факторите - „ферма“, „сезон“ и „час на измерване“ върху стойностите на температурно-влажностния индекс (ТВИ); на факторите - „ферма“, „сезон“, „час“,

„ферма-сезон“, „ферма-час“, „сезон-час“, „ферма-сезон-час“, „ТВИ“, „температура“ на повърхността на боксовете за почивка и на торовите пътеки върху индексите на комфорт (ИКК, ИИБ, ИСБ) - *Оригинален принос.*

- Определено е влиянието на факторите върху температурата, относителната влажност и скоростта на движение на въздуха над различни технологични зони в сградите, обект на изследването - *Оригинален принос.*

- Установени са статистически значими регресионни коефициенти между ТВИ и индексите на комфорт при кравите - положителни между ТВИ и ИКК, ИИБ; отрицателни между ТВИ и ИСБ - *Оригинален принос.*

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са три научни публикации (на английски език) като една от тях е самостоятелна, а на останалите две ас. Димов е водещ автор. Статиите са публикувани в *Agricultural Science and Technology*, като преди това две от тях са докладвани на конференции на АФ с международно участие през 2014 и 2015 г. Публикациите имат качества на завършени научни трудове и са свързани с дисертационния труд, с което е спазено изискването от Приложение 8.1. от ПРАСТрУ.

6. Оценка на автореферата

Представеният проект на автореферат отговаря на изискванията като структура, обем и съдържание, и отразява достоверно дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Представеният дисертационен труд и материали по процедурата не ми дават основание за критични бележки.

Личният принос на ас. Димов при провеждане на експериментите, обработка на резултатите, интерпретация и анализ, формулирането на изводите и препоръките се откроява убедително. Като научен ръководител на дисертанта имам преки наблюдения и впечатление от неговата цялостна преподавателска и научна дейност. Ас. Димов е целенасочен, упорит и интелигентен млад учен, проявяващ интерес към всичко ново в неговата научна област.

8. Заключение

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд е актуален, методически издържан, правилно структуриран, и по обем и съдържание отговаря на изискванията на ЗРАСБ и ПРАСТрУ. Личният принос на автора, при разработването на дисертацията и на материалите във връзка с нея, е ясен и категорично доказан. Това ми дава основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд и да препоръчам на членовете на Научното жури при АФ на ТрУ – Стара Загора, да гласуват положително **ЗА** присъждане на образователната и научна степен **“Доктор”** по научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“ на ас. Димо Проданов Димов.

Дата: 07.06.2017 г.
Гр. Стара Загора

Подпис:
(проф. д-р Чонка Митева)